

**UCHWAŁA NR XXXIII / 169 / 2021
RADY GMINY SZCZYTNIKI**

z dnia 18 lutego 2021 r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 ,poz. 713 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 ,poz. 218) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Wprowadza się gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXX/170/2017 Rady Gminy Szczytniki z dnia 26 stycznia 2017 roku w sprawie ustalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2017-2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szczytniki.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Bogdan Augustyniak

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

na lata 2021 – 2024

WSTĘP

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować swych podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się często niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym bardzo często w naszym społeczeństwie i jest ona obecna w codziennym życiu.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.**

Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc fizyczna ,psychiczna i ekonomiczna.

W cyklu przemocy wobec bliskich obserwuje się trzy kolejno narastające po sobie fazy:

1. **Faza narastającego napięcia** - początkiem cyklu jest wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.
2. **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie najczęściej występuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się wezwać pomoc czy złożyć skargę.
3. **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę , staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy. Ofiary zaś wierzą wbrew zdrowemu rozsądkowi, bo w głębi serca tego właśnie pragną. I nawet jeśli przed chwila były gotowe uciec , teraz zostają.

Sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli: z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się powtarzać.

Na terenie Gminy Szczytniki przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie

wstydzą się o tym mówić i szukać pomocy. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w Sądzie

w dalszym ciągu powszechne jest przekonanie ,że jest to „donos” na członka rodziny. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Od stycznia 2012 roku na terenie gminy działa Zespół Interdyscyplinarny, który zajmuje się pomaganiem ofiarom i sprawcom przemocy domowej. Do Zespołu w 2017 roku wpłynęło 10 Niebieskich Kart, w 2018 roku wpłynęło 8 nowych Niebieskich Kart, zamknięto procedurę 5 NK, w 2019r prowadzono procedurę 15 Niebieskich Kart a zamknięto w 8 przypadkach, w 2020 r wpłynęły 4 nowe Niebieskie Karty. Nadal prowadzona jest procedura w 5 Niebieskich Kart co zobowiązujące Zespół do podejmowania ustawowych działań.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy ,dążenie do zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy ,dostarczanie wiedzy o sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy domowej.

I. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz.483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2019 r, poz.2277 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U z 2020 r. poz. 218 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U z 2020r, poz. 1876 ze zm.),

II. CEL GŁÓWNY

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy .

III. CELE SZCZEGÓŁOWE

- a) zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie,
- b) wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy,
- c) spadek liczby przypadków przemocy,
- d) spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
- e) stała edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, broszury, plakaty, artykuły w prasie lokalnej.

IV. Realizatorzy programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Urząd Gminy w Szczytnikach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnikach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczytnikach,
- Zespoły Szkół:
 - w Iwanowicach
 - w Szczytnikach
 - w Stawie

- w Radliczycach
- w Marchwaczu
- Policja,
- Ośrodki Zdrowia
 - w Iwanowicach
 - w Stawie,
- Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla Uzależnionych od Alkoholu oraz ich Rodzin w Szczytnikach ,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w szczytnikach.

IV. Adresaci programu

1. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą m.in. pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele i pedagodzy szkolni, pracownicy służb zdrowia, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, radni, sołtysi.

VI. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Szczytniki na lata 2021-2024 są środki własne Gminy.

VII. PODSTAWOWE ZADANIA

Lp.	Tematy	Zadania	Termin	Odp. za realizację
<i>Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</i>				
I.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin w których dochodzi do przemocy, - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. 	2021 - 2024	Zespół Interdyscyplinarny Pracownicy socjalni
II.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> - motywowanie osób dotkniętych przemocą do korzystania z profesjonalnej pomocy , grup wsparcia - współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, 	2021- 2024	Zespół Interdyscyplinarny GOPS Policja GKRPA

		<p>Centrum Interwencji Kryzysowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, - kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy inicjowane przez psychologa, terapeutę w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w Szczytnikach - kierowanie sprawców przemocy na programy edukacyjno- korekcyjne i terapeutyczne służące zatrzymaniu przemocy. 		
III.	Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych.	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych, kuratorów w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej 	2021- 2024	GOPS Zespół Interdyscyplinarny GKRPA
<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>				
IV.	Przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiskom przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, - dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, 	2021-2024	Zespół Interdyscyplinarny GKRPA GOPS

		- umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej gminy oraz na tablicy ogłoszeń GKRPA, GOPS.		
V.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją	- prowadzenia zajęć informacyjno – edukacyjnych, - wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjającym postawom nie agresywnym.	2021 -2024	Zespół Interdyscyplinarny GKRPA